

PLÁŽOVÝ VOLEJBAL

Únor 2011

Mgr. Tomáš Pětivlas, Ph.D.
FSpS MU
KSH

petivlas@fsp.s.muni.cz

HISTORIE

- Beach volejbal vzniknul přibližně ve dvacátých letech minulého století na plážích americké Kalifornie, a od poloviny let osmdesátých prožívá celosvětový rozvoj, díky kterému je v současnosti je zřejmě jedním z geograficky nejrozšířenějších sportů. Nejvíce je rozšířen v USA a Brazílii.
- V roce 1960 vznikl nejproslulejší turnaj dneška, "Maraton Beach Open" v USA

HISTORIE

- První evropskou zemí, která nový sport objevila, se stala Francie.
- V roce 1930 už byl počet hráčů redukován na 2 proti 2 opět v Santa Monice
- V roce 1960 vznikl nejproslulejší turnaj dneška, "Maraton Beach Open" v USA
- V roce 1983 byla v USA založena asociace volejbalových profesionálů (AVP), a po čase došlo i k dohodě mezi APV a FIVB (Mezinárodní volejbalovou asociací), která organizuje a řídí soutěže po celém světě a sjednocuje pravidla.

HISTORIE

- 1986 založení FIVB - Světové rady beachvolejbalu
- I. mistrovství světa se konalo v roce 1987 v Rio de Janeiru.
- V roce 1989 byl zahájen první turnaj okruhu světové série, každým rokem roste počet pořadatelských zemí.
- Barceloně a v roce 1993 se stává i oficiálním olympijským sportem.
- V současné době působí 95 národních federací.

Svět/OH Peking (24 párů)

Medailisté 2008

Muži

- Zlato USA

Todd Rogers, Phil Dalhausser

- Stříbro a bronz Brazílie

Fabio Luiz , Marcio Araujo

Ricardo Santos, Emanuel Rego

Ženy

- Zlato USA Kerri Walsh, Misty May-Treanor

- Stříbro a bronz Čína

Wang Jie, Tian Jia

Zhang Xi, Xue Chen

PLÁŽOVÝ VOLEBAL v České republice (ČR)

- První beachvolejbalová hřiště se začala v ČR objevovat na konci 80. let – mezi průkopníky tohoto sportu patří Brno a v Odolena Voda.
- V Brně byl také zorganizován první turnaj dvojic a trojic na písku (pořádala ho Zbrojovka Brno v roce 1987)

PLÁŽOVÝ VOLEBAL v České republice (ČR)

- V roce 1991 se uskutečnil 1. ročník čs. Okruhu turnajů
- byla založena také asociace Beach Volejbalu při České a Slovenské federaci volejbalu
- V roce 1992 už se konalo v Brně 1. mistrovství ČSFR v pískovém volejbale.
- V roce 1995 byl v ČR na Máchově jezeře pořádán jeden z turnajů seriálu ME. Ve Slavkově byla zprovozněna první beachvolejbalová hala nejen u nás, ale i v Evropě.

České úspěchy

- V roce 1996 reprezentační týmy Celbová – Dosoudilová, a Palinek - Pakosta zvítězily na ME
- Celbová - Dosoudilová si svůj triumf na ME zopakovaly ještě v roce 1998
- 1999 dvojice Džavoronok - Pakosta na Světové sérii v Tenerife porazili brazilské mistry světa
- V roce 2001 se na světovém šampionátu umístily jako třetí Celbová s Dosoudilovou.
- Česká republika v současné době patří k velmi úspěšným beachvolejbalovým zemím – úřadující mistrině Evropy do 23 let Kolocová, Sluková (12. místo ve světovém poháru)

KDE SE HRAJE

- V současné době existuje na internetové stránce www.beach.cz přehled plážových kurtů s informacemi o sportovišti v České republice.

DĚLENÍ HERNÍCH ČINNOSTÍ A KOMBINACÍ

- *Herní činnosti jednotlivce tvoří ustálené komplexy pohybové činnosti hráče, kterými řeší vzniklou herní situaci.*

V plážovém volejbalu rozeznáváme činnosti k plnění úkolů útočné fáze:

- *podání,*
- *přihrávka,*
- *nahrávka,*
- *útočný úder,*
- *dále činnosti k plnění obranné fáze – vybírání, vykrývání a činnosti, kde se prolínají obě fáze – blokování*

Podání

- Podání je odbití míče do pole soupeře. Mezi rozhodující faktory úspěšnosti podání patří rychlost, rotace, křivka letu míče, umístění do pole.

Podání se na herním výkonu podílí přibližně 20% a je klíčem k ovlivnění útoku soupeře.

Hráči při něm mohou využívat jak proměnlivost klimatických podmínek (vítr, déšť, slunce), tak taktiku kam a na kterého hráče podání směřovat.

- V plážovém volejbalu se nejčastěji vyskytují:
- čelné plachtící podání (z místa nebo z výskoku)
- vrchní podání čelné smečované (z místa nebo z výskoku)
- spodní podání „skyball“ (v čelném nebo bočním postoji, rotované nebo plachtící)

Přihrávka

- Přihrávka je odbití míče letícího od soupeře záměrně usměrněného na spoluhráče.
- Základním druhem přihrávky je přihrávka obouruč spodem (98%).
- V plážovém volejbalu je důležité její umístění spoluhráči tak, aby jeho energetická náročnost přeběhu ve vysokém písku byla co nejmenší a spoluhráč mohl provést nahrávku nebo jinou činnost.
- Dalšími druhy přihrávky jsou přihrávka obouruč vrchem (kaplička), kdy dochází k odbití převážně lobovaného míče nad úrovní ramen vnějšími hranami dlaní (úder musí být dutý) a přihrávka jednoruč vrchem (dráp, orel, kobra) s nataženou rukou a pevnými pokrčenými prsty.

Nahrávka

- Nahrávka je odbití míče letícího od spoluhráče k následnému útočnému úderu. V současném světovém plážovém volejbale se rovnoměrně vyskytuje nahrávka obouruč vrchem a nahrávka obouruč spodem z 90% z čelného postavení.
- Při vrchním odbití je možné lehké přidržení míče prsty.
- Nahrávka je nejčastěji prováděna ze zóny III do zón II a IV.

Útočný úder

- Útočný úder je odbití míče do pole soupeře během rozehry. Provádí se jednou rukou ve výskoku (97%).
- Plážová pravidla nedovolují odbítet míč otevřenou dlaní (ulití), proto převažují tvrdé smečované údery nad technickými (60% : 40%).
- Úder se skládá z rozběhu, odrazu, letové fáze, úderu do míče a dopadu.
- Při útoku hráč přijímá informace od nahrávače o pohybu hráčů soupeře a volí tak možný směr útoku a způsob úderu.

Útočný úder

Mezi základní údery patří:

- smeč pevně sevřenou rukou
- drajv s horní rotací
- lob s uvolněným zápěstím
- lob posledními dvěma články prstů (dráp – „poke shot“)
- Hráči mohou měnit směr útoku pomocí otočení zápěstí při smeči, rotací („cut shot“) či použitím zpomaleného útoku („shots“).

Blokování

- Blokování plní převážně úkoly útoku a obrany s cílem zabránit přeletu míče do vlastního pole a sražení jej do pole soupeře nebo nadrazit míč do vlastního pole a tak zpomalit let míče.
- Posledním cílem blokování je jistit určitý prostor vlastního pole ve směru útoku soupeře.
- V plážovém volejbalu se vyskytuje narozdíl od klasického jednobloku (uzavřený – polouzavřený – otevřený) blok rozprostřený (spread), blok stranou, blok jednou rukou nebo falešný blok.
- Blok je počítán jako úder, hráči využívají předem domluvenou signalizaci (blokař signalizuje prsty za zády směr bloku).

Vybírání

- Vybírání je odbití nebo odražení míče jakýmkoliv způsobem v rámci pravidel za účelem udržení míče ve hře, což je prováděno často v pádu (obouruč, jednoruč, vrchem spodem).
- Pravidla dovolují nečisté odbití při směru útočného úderu shora dolů, takže hráči používají širokou škálu odbití jak prsty, tak dlaní.
- Základem vybírání je reakce hráče na úder, anticipace a hráčská zkušenost.
- Hráči často uplatňují pohyby do stran (klamání tělem) před úderem soupeře.

Vykrývání

- Vykrývání je činnost bez míče, kdy hráč v poli po nahrávce zajišťuje útok smečáře. Kromě možného vykrytí je činnost důležitá jako psychická podpora smečáře.

Herní kombinace

- plážovém volejbalu se jedná o spolupráci dvou hráčů v určitém prostoru s určitým taktickým záměrem.

Kombinace se dělí na:

- útočné,
- útočně-obranné,
- obranné.

Útočné herní kombinace

jde o kombinace po míčích letících od soupeře a tečovaných vlastním blokem. Mezi základní kombinace patří:

- kombinace s nahrávačem nepřihrávajícím míč letící od soupeře (při podání, při lehce odbitém míči od soupeře), kdy míč v poli zpracovává pouze jeden hráč.
- kombinace s přihrávkou k útoku (po lehkém útoku soupeře nebo po krátkém podání za síť). Výhodou kombinace je překvapivé provedení útočného úderu, většinou bez bloku.
- kombinace s nahrávkou z pole – po nepřesné přihrávce či nadražení blokem směřuje nahrávka z pole převážně do zóny III.
- kombinace na jednoduchý signál – založeno na domluvené nahrávce (rychle do nečekaného místa útoku).

Herní kombinace útočně- obránné

- V kombinacích jde o snahu vytvořit co nejvýhodnější podmínky pro přechod z obrany do útoku a naopak. Jde o postavení hráčů po vlastním podání a o postavení hráčů při podání soupeře.

Obranné herní kombinace

Podstatou kombinací je účelné rozmístění hráčů a jejich spolupráce při posilování obrany na síti a v poli. Mezi základní kombinace patří:

- kombinace bez bloku (při nouzově hraných míčích od soupeře, při nepřesné nahrávce soupeře)
- kombinace s blokem
- odbití prvního míče k soupeři – prohazování (bránící hráč vystihne úmysl útočícího hráče a odbíjí míč do volného místa do soupeřova pole)

Citovaná literatura

- V souvislosti s herním systémem se v plážovém volejbalu dá hovořit o složení dvojic v družstvu, kdy lze sestavit dvojice blokař - polař, blokař - blokař, polař - polař (KAPLAN, O. DŽAVORONOK, M., 2001).

STAVBA PLÁŽOVÉHO KURTU

- Vzhledem k situaci, že v roce 2000 došlo ke změně velikosti hřiště tj. zmenšení poloviny hřiště na 8x8m, je třeba zvolit velikost kurtu 22 x 12m (26 x 16m).
- V případě, že disponujeme větším prostorem je vhodné mít za koncovou čarou 3 – 5 metrů, za postranní čarou 2 - 4metry (větší rozměry doporučujeme při úvaze případného pořádání větších turnajů – Český pohár, Letní pohár, satelitní turnajový okruh).

Postup výstavby kurtu

- Provedeme skrývku zeminy do hloubky 80 – 90 cm. (22 x 12 m respektive 26 x 16 m) na ploše o určené velikosti kurtu.
- Na celou plochu kurtu navezeme do výšky 40 – 50 cm hrubý makadam frakce 90 -120 mm, který slouží pro odvod vody z pískového lože.

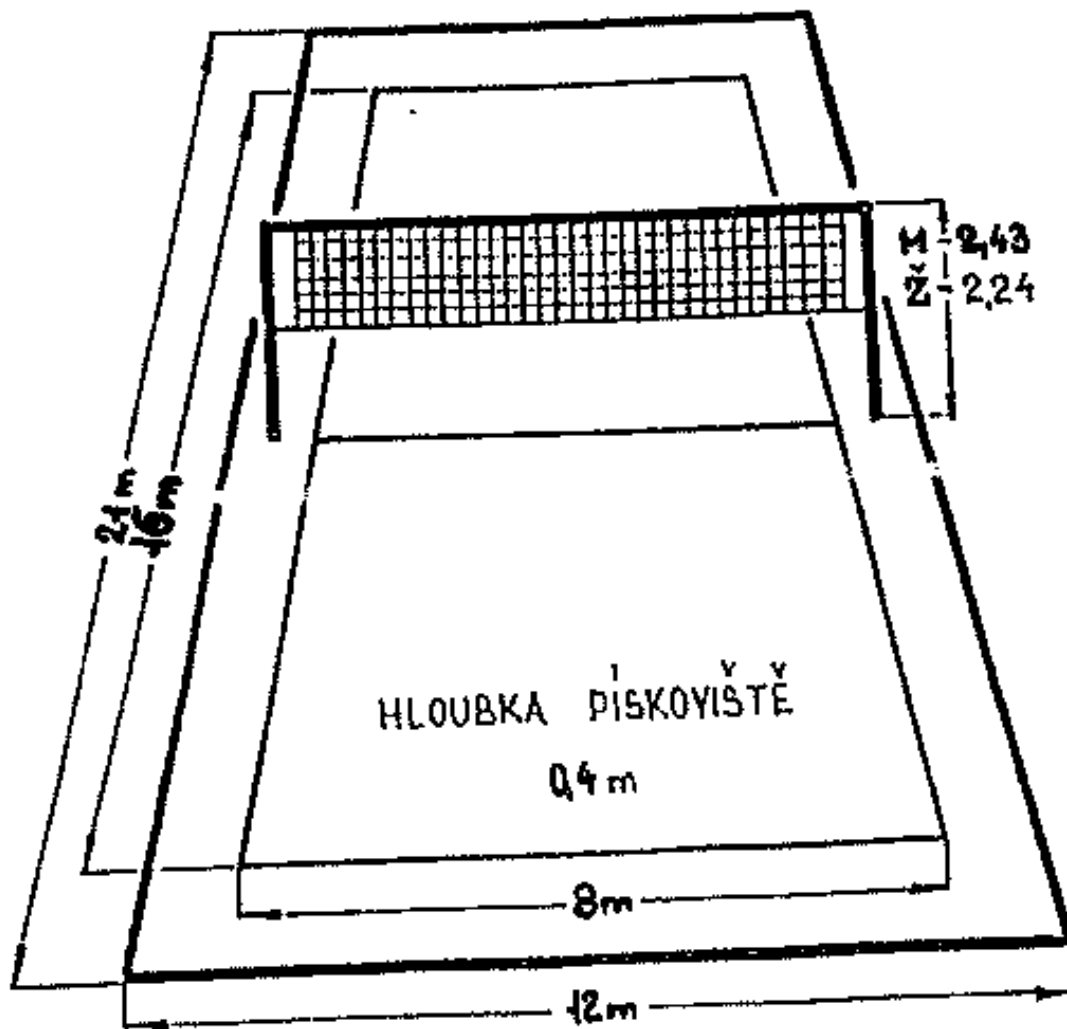
Postup výstavby kurtu

- Vyhloubíme dvě díry do hloubky 1,0 m od dolní části skrývky a zabetonujeme do nich dvě trubky (slouží jako vodící objímky) o průměru 80 -150 mm (horní hrana trubek je v úrovni naspaného makadamu), do nichž zasunujeme kůly pro upevnění sítě.
Díry by měli být 2 m od bočních čar. Je třeba myslet na průměr trub sloužících jako vodící objímky a průměr kůlů (vnitřní průměr trub musí být o 5 mm větší než vnější průměr kůlů). Tímto získáme možnost rychlé přestavby kurtu z beachvolejbalového na beachfotbalový respektive beachházenkářský.

Postup výstavby kurtu

- Na makadam položíme textílii nebo látku, která se používá při stavbách silnic a železnic, která jej oddělí od písku.
- Navezeme písek.
- Kůly pro upevnění sítě musí mít délku 335 - 365 cm (50 - 80 cm ve vodící objímce, 40 cm písek, 240 cm výška sítě, 5 cm rezerva). Musí mít zarážky nebo prstenec ve výšce 50 – 80 cm).
- Po celém obvodu kurtu zasadíme chodníkové obrubníky které jsou výškově shodné s pískem a rostlým terénem (zabráníme tak prorůstání trávy a plevelů a zároveň kurt elegantně ohraničíme).
- Kurt situujeme ve směru (osa kurtu) sever – jih a zajistit odkud písek..

Postup výstavby kurtu

LITERATURA

- KAPLAN, O. DŽAVORONOK, M.: Plážový volejbal. Grada Publishing: 2005. 128 s.
- V knize se seznámíte s technickými a taktickými prvky, herními činnostmi jednotlivce a kombinacemi páru. Autoři se zaměřují také na kondiční přípravu a regeneraci. Součástí publikace jsou také rekreační formy plážového volejbalu, včetně charakteristiky a popisu stavby hřiště. Kniha je doplněna více než stovkou obrázků a náčrtů herních situací, dále pak šestnácti stranami barevné přílohy.

KONTAKTY

VYBAVENÍ

- [Internetový volejbalový obchod KANTOR SPORT](#)
- [Internetový volejbalový obchod BUCLA.CZ](#)

MÍČE

- [Gala Prostejov](#) - oficiální stránka výrobce míčů pro beachvolejbal
- [Tělocvicné náradí a vybavení](#)
- [Kocksport](#)
- [Stránky agentury LEMAN s.r.o.](#), výhradního zástupce výrobce sportovních míčů Molten

KONTAKTY

SÍTĚ

- [Berger-Huck](#) výroba sítí
- [Kv.Rezác \(výroba sítí\)](#)

OBLEČENÍ

- [Litex.cz](#) - sportovní oblečení a plavky
- [Wickedweasel.com](#) - oblečení na pláž

KONTAKTY

VYBAVENÍ PRO HŘIŠTĚ A JEJICH VÝSTAVBU

- [P.K. Technické textilie](#)
- [SK Beachvolleyball Slavkov](#) - mobilní beachvolejbalové tribuny, pronájem mobilní beachvolejbalové arény, poradenství při výstavbě kurtu
- [Výstavba beachových hřišť](#) - stavby JIH, Ing. Jirí Huptych, Praha
- [Výstavba hřišť](#) - Petr Folwarczny, Stará Boleslav-Vestec

KONTAKTY

BEACHOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY A INFORMACE

Mezinárodní a české organizace plážového volejbalu:

- [Český volejbalový svaz - ČVS](#)
- [Asociace beachvolejbalu CVS](#)
- [Confédération Européenne de Volleyball, Evropský volejbalový svaz \(CEV\)](#)
- [Federation Internationale de Volleyball/Mezinárodní volejbalová federace \(FIVB\)](#)

Volejbalové školy v ČR:

- [ZŠ Prokopa Diviše Prámetice \(okr. Znojmo\) - se zaměřením na volejbal](#)

KONTAKTY

Další beachvolejbalové stránky:

- [beach na Seznamu](#)
- www.volejbal.cz/beach/
- www.beach-cz.com
- www.beach-cze.net
- www.beachpraha.cz
- www.beachvk.mitranet.cz

KONTAKTY

Beachvolejbalové kluby a organizace v ČR:

(podrobný seznam najdete také v sekci ["kde se hraje"](#))

- [SK Slavia Praha](#)
- [Slavia Beach Club](#)
- [BeachKlub Praha - Pankrac](#)
- [Beachclub Brno](#)
- [Beachvolejbal Slavkov](#)
- [Beachvolejbalový klub Odolena Voda](#)
- [BeachSport Praha](#)
- [ICBV Ústí nad Labem](#)
- [BlueSport Praha](#)
- [BV TJ Nová hut Ostrava](#)
- [BVC Klášterec nad Ohří](#)
- [BVC Žraloci Pnov-Predhradí](#)

- Video beach